

А.П.Гусак

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
У БОРОТЬБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ**

Методичні рекомендації до спецкурсу

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права та процесу

А.П.Гусак

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
У БОРОТБІ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ**

Методичні рекомендації до спецкурсу

Луцьк 2019

УДК 341.4
Г 96

*Рекомендовано до друку методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 10 від 19.06.2019 року)*

Рецензенти:

Кваша О.О. – доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України;

Фідря Ю.О. - кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права та процесу Східноєвропейського університету імені Лесі Українки.

Правове регулювання міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю: метод.рек. до спецкурсу / уклад. А.П.Гусак. – Луцьк: Східноєвропю нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. - 77 с.

Методичні рекомендації до спецкурсу «Правове регулювання міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю» рекомендовані для студентів спеціальності «Правознавство» кваліфікаційного рівня «Магістр». Розглядаються основні теоретичні та практичні проблеми правого регулювання міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю за чинним КК та нормативно-правовими актами України. Рекомендації структурують загальний зміст курсу, тематичне планування змістовних модулів, тези лекцій та плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальних занять, систему оцінювання, підбір навчальної та монографічної літератури як для стаціонарної, так і заочної форм навчання.

УДК 341.4

© Гусак А.П. (укладання), 2019

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2019

ЗМІСТ

Опис навчального курсу	4
Пояснювальна записка	5
Структура залікового кредиту курсу	9
Тематичний план лекцій	11
Тематичний план семінарських занять	21
Тематичний план самостійної роботи	32
Планування індивідуальної роботи	38
Питання модульного та підсумкового контролю.....	40
Оцінювання	43
Заочна форма навчання	44
Тематичний план лекцій	44
Тематичний план семінарських занять	51
Теми контрольних робіт	55
Питання до заліку	57
Джерела, рекомендовані для опрацювання	61

ОПИС НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Напря́м, спеціально́сть, осві́тньо-кваліфіка́ційний рівень	Характеристика навчального курсу
Галузь знань: 08 «Право» Спеціальність: 7.03040101 «Правознавство» Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Кількість кредитів, відповідних ECTS - 4 Загальна кількість годин: 37 Тип курсу: за вибором Рік підготовки: 6 Семестр: 11 Лекції: 20 Семінари: 14 Самостійна робота: 80 Консультації: 6 Модулів: 2 Змістовних модулів: 2 Форма контролю: залік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Зміни злочинності за якісними і кількісними характеристиками зумовлені змінами, що відбуваються у суспільних відносинах. Ця аксіома, на жаль, нині залишається актуальною. Не встигли держави колишнього СРСР визначитися щодо свого політичного курсу і напряму формування відкритого суспільства, як цим скористалися особи, які представляють криміногенний елемент. Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй у своєму звіті наголошував, що «відкритість суспільств дала змогу не тільки налагодити економічні, торговельні відносини і розширити сферу надання послуг, а й скористатися цим терористичним угрупованням, ділкам з незаконного наркобізнесу, торгівлі людьми, відмивання брудних грошей».

Розуміючи нагальність вирішення проблеми наростання злочинності як явища, світове співтовариство приділяє цьому велику увагу і визнає саме цю проблему як глобальну, що несе небезпеку для людства. На початку 90-х років у зверненні до держав Комітет ООН із запобігання злочинності констатував: «Боротьба зі злочинністю є основною відповідальністю держав, боротьба з нею є необхідною умовою національного прогресу. Тою мірою, якою держава не може гарантувати безпеку громадянам власними здобутками та діями головних своїх інститутів, такою самою мірою стримуватиметься економічний, соціальний і культурний розвиток цієї держави».

Для України таке звернення нині є актуальним, тому що саме система діянь злочинного елемента підриває віру в ті започатковані у 1991 році Декларацією про державний суверенітет панівні начала нового підходу щодо створення і розвитку відкритого громадянського суспільства і є тому загрозою.

Сучасний етап співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю нагадує ситуацію, що склалася у XIX ст., і за формою співробітництва відрізняється лише більшими можливостями здійснення активних дій країн у боротьбі зі злочинністю.

Розглядаючи співробітництво держав з цього питання, слід виокремити такі його напрями:

- укладення договірно-правових актів між державами, включаючи і конвенційні (універсальні) угоди;
- створення і діяльність у межах статутних організацій, що є самостійними суб'єктами міжнародного права.

З досвіду роботи склалися такі напрями міжнародної діяльності з питань боротьби зі злочинністю:

- запобігання та боротьба з транснаціональними злочинами або такими, що виходять за межі однієї держави;
- розшук осіб, які вчинили злочини, і реалізація їх відповідальності;
- подання правової допомоги з питань кримінального судочинства;
- відпрацьовування стандартів і розробка методів ведення боротьби зі злочинністю та поведження з правопорушниками;
- налагодження механізмів координації між правоохоронними органами експертних послуг, поставки спеціальних науково-технічних засобів, обміну інформацією тощо.

Метою викладання навчальної дисципліни «Правове регулювання міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю» є оволодіння студентами знаннями про основи взаємодії і координації діяльності держав у сфері боротьби із злочинністю.

Завданням курсу є:

- ознайомити студентів з історією зародження і розвитку такої форми співпраці держав, як протидія злочинності;
- сформувати у студентів уявлення про основні механізми такої співпраці (конвенційний, організаційний);
- дати студентам базові знання про природу міжнародних правопорушень і розмежування категорій міжнародних і транснаціональних злочинів;
- вивчити такі процесуальні аспекти співпраці держав, як надання правової допомоги у кримінальних справах, екстрадиції злочинців, передачі засуджених;

- ознайомити студентів з діяльністю міжнародних міжурядових і неурядових організацій в даній області;
- розглянути роботу органів міжнародної карної юстиції.

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- сучасні механізми співпраці держав в області боротьби із злочинністю (конвенційний, організаційний)
- зміст норм, регулюючих стосунки між суб'єктами міжнародного права у сфері боротьби з міжнародними і транснаціональними злочинами;
- основні принципи відправлення кримінальної юрисдикції державами відносно злочинів;
- процесуальні аспекти координації діяльності держав у сфері надання державами правової допомоги у кримінальних справах і екстрадиції злочинців;
- порядок функціонування міжнародних організацій в цій області міжнародних відносин;
- порядок організації судочинства в органах міжнародної карної юстиції;
- розмежування категорії міжнародних і транснаціональних злочинів;
- складання необхідних документів для забезпечення процедури надання правової допомоги у кримінальних справах і екстрадиції;
- застосування норм міжнародного кримінального права на практиці.

Програма курсу передбачає історико-правовий, порівняльно-правовий огляд інституту співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю; вивчення еволюції договірно-правового співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю в ХХ-ХХІ ст.; аналіз основних етапів розвитку міжнародно-правового співробітництва з боротьби із злочинами міжнародного характеру в межах міжнародних організацій; вивчення структури та компетенції Інтерполу; вивчення основних форм міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю;

дослідження правової допомоги у кримінальних, цивільних справах; огляд договорів України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах; огляд основних видів зобов'язань держав; вивчення інституту екстрадиції у міжнародному праві та його застосування в Україні; огляд міжнародного кримінального суду, його структури та компетенції.

У процесі викладання курсу доцільним буде використання словесних, наочних, практичних та проблемно-пошукових *методів* навчально-пізнавальної діяльності, які допоможуть ефективному засвоєнню навчального матеріалу.

Курс «Правове регулювання міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю» має комплексний і міждисциплінарний характер.

Оцінювання знань студентів проводиться згідно модульної системи, і передбачає два модулі.

Методи оцінювання студентів: оцінка за аудиторну роботу, оцінка за модульну контрольну роботу, залікова оцінка.

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

Тема		Кількість годин, відведених на:			
		Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Консультації
1	2	3	4	5	6
<i>Змістовний модуль I</i>					
1	Загальна характеристика співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю	2	1	4	1
2	Еволюція договірно-правового співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю в 20-поч. 21 ст.	2	1	8	1
3	Основні етапи розвитку міжнародно-правового співробітництва з боротьби із злочинами міжнародного характеру в межах міжнародних організацій	1		4	1
4	Національна і міжнародна кримінальна юрисдикція	1	1	8	1
5	Інтерпол: структура, компетенція. Інтерпол і Україна	2	1	4	
6	Міжнародно-правове забезпечення співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю	1		8	
7	Міжнародне кримінальне право. Міжнародні злочини	1		8	
<i>Змістовний модуль II</i>					
8	Основні форми міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.	2	1	8	1

9	Правова допомога у кримінальних, цивільних справах	2	1	4	1
10	Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах. Основні види зобов'язань держав	2	2	4	
11	Інститут екстрадиції у міжнародному праві та його застосування в Україні	1	2	4	
12	Міжнародний кримінальний суд: структура, компетенція	1	2	4	
13	Міжнародне співробітництво в боротьбі з транснаціональними злочинами	1		4	
14	Нові напрями міжнародно-правового співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами	1	2	8	
	<i>Всього годин</i>	20	14	80	6

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Змістовний модуль I (10 год.)

ТЕМА 1. Загальна характеристика співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю (2 год.)

План

1. Поняття та сутність співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю
2. Принципи співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю

Опис теми

Співробітництво держав у боротьбі зі злочинами, у тому числі тими, які носять міжнародний характер, обумовлено самою суттю цих злочинів, що зазіхають на загальнолюдські цінності, підривають фундаментальні основи державності, перешкоджають соціальним перетворенням у суспільстві. Міжнародне співробітництво держав у сфері боротьби із злочинністю ґрунтується на системі певних критеріїв, стандартів, тобто міжнародних принципах. Це загальні, керівні, загальновизнані положення, що визначають сутність організації та діяльності держав, а також міжнародних організацій у сфері боротьби з міжнародними злочинними діяннями.

Мета теми – дати загальну характеристику співробітництва держав у сфері протидії злочинності.

ТЕМА 2. Еволюція договірно-правового співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю в ХХ-поч. ХХІ ст. (2 год.)

План

1. Етап укладення двосторонніх угод (поч. ХХ ст. – 1945 р.).
2. Формування і розвиток договірно-правового механізму співробітництва держав по боротьбі із злочинністю (1945-1991 р.р.)
3. Посилення міжнародного співробітництва держав по боротьбі із злочинністю в рамках системи ООН (1991-2007 р.р.)

Опис теми

Співробітництво держав у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру на першому етапі (початок ХХ століття - 1945 рік) здійснювалося на основі обопільних умов. За період з 1900 по 1917 роки світовому співтовариству вдалося закласти основу співробітництва держав у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру. Згідно з ст. 9 Конституції України міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною її національного законодавства. Отже, правовою основою міжнародного співробітництва у галузі боротьби зі злочинністю на сучасному етапі є відповідні міжнародні угоди України, які були укладені колишнім СРСР і в силу правонаступництва мають юридичну силу для України, та договори, які укладені Україною за роки незалежності.

Мета теми – прослідкувати еволюцію договірно-правового співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю.

ТЕМА 3. Основні етапи розвитку міжнародно-правового співробітництва з боротьби із злочинами міжнародного характеру в межах міжнародних організацій (1 год.)

План

1. Історія розвитку міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Зародження і розвиток доктрини міжнародного кримінального права.
2. Сучасне розуміння міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю як правового комплексу.
3. Правове регулювання міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Взаємозв'язок міжнародно-правових норм щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю з нормами національного права. Обов'язок імплементації міжнародно-правових норм щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю національним правопорядком.
4. Взаємодія норм щодо міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю з нормами права міжнародної відповідальності, права прав людини, міжнародного гуманітарного права.

Опис теми

Провідна роль у координації міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю приділятися конгресам ООН по попередженню злочинності й поводженню із правопорушниками, які скликаються раз у п'ять років з 1955 року. Саме діяльність конгресів поклала початок створенню всеосяжної системи боротьби зі злочинністю. Перші конгреси своїм завданням ставили розробку тих або інших міжнародно-правових документів, що регламентують співробітництво держав у сфері правоохоронної діяльності. Сучасне інформаційно-методичне забезпечення боротьби зі злочинами міжнародного характеру сьогодні повинне містити в собі зусилля ООН, міжнародних і регіональних організацій, держав світу, інститутів громадянського суспільства. Воно повинне бути спрямоване на швидку й конфіденційну передачу інформації правоохоронного характеру, формування законослухняного поводження громадян, створення соціально-психологічних умов протидії злочинності й на формування в

населення навичок дій в умовах надзвичайних ситуацій, у тому числі обумовлених злочинами міжнародного характеру.

Мета теми – відслідкувати основні етапи розвитку міжнародно-правового співробітництва з боротьби із злочинами міжнародного характеру.

ТЕМА 4. Національна і міжнародна кримінальна юрисдикція (1 год.)

План

1. Поняття «юрисдикція» в доктрині міжнародного права. Вживання терміну «юрисдикція» в міжнародних нормативних актах.
2. Юрисдикція держави: поняття і види. Принципи кримінальної юрисдикції держав: територіальний, персональний (активний, пасивний), захисту, універсальний.
3. Юрисдикція міжнародних судових органів. Визначення міжнародної кримінальної юрисдикції. Обмеження міжнародної кримінальної юрисдикції за предметом, колом осіб, часом, територією. Види міжнародної кримінальної юрисдикції: обов'язкова /факультативна; виключна /паралельна; пріоритетна /комплементарна. Імперативна міжнародна кримінальна юрисдикція.
4. Колізія юрисдикцій держави і міжнародних кримінальних судів.

Опис теми

Поняття «юрисдикція» в міжнародному праві відображає два аспекти владного прийняття рішень: перший належить до утворення норм, що регулюють громадський порядок, інший - до виконання цих норм. Загальновизнано, що кожна держава має право регулювати громадську поведінку в межах своєї території та поза нею в разі, якщо така поведінка стосується внутрішніх інтересів даної держави. За дією в просторі розрізняють територіальну й екстратериторіальну юрисдикцію, за характером влади - законодавчу, виконавчу (адміністративну) і судову, за обсягом - повну й неповну. Юрисдикція, у тому числі й та, що належить міжнародним

кримінальним судам, має кілька параметрів, відповідно до яких виділяють такі її види: предметну (через обставини, пов'язані з предметом розгляду); просторову (обставини місця); часову (обставини часу); персональну (обставини, пов'язані із суб'єктами). Міжнародно-правова інтерпретація поняття юрисдикції міжнародного судового органу не обмежується питаннями меж його компетенції. Нормативний комплекс, що регламентує правові підстави юрисдикції, умови і порядок її здійснення, предметну, просторову, часову, персональну межі юрисдикції та інші юрисдикційні аспекти заснування й діяльності міжнародного кримінального суду, може бути названий юрисдикційним режимом цього суду (трибуналу).

Мета теми – ознайомлення з поняттями національної і міжнародної кримінальної юрисдикції.

ТЕМА 5. Інтерпол: структура, компетенція. Інтерпол і Україна (2 год.)

План

1. Структура Інтерполу.
2. Компетенція Інтерполу.
3. Інтерпол і Україна

Опис теми

Інтерпол засновано після Міжнародного конгресу кримінальної міліції, що відбувся у Відні 1923 р., де взяли участь 138 представників з 20 країн Європи, Азії та Америки. Відповідно до положень Статуту Інтерполу можна зробити висновок, що цю організацію можна віднести до міжнародних міжвідомчих організацій. Про це свідчить рівень представництва держав у системі Інтерполу і наявність у нього правосуб'єктності. Співробітництво країн в Інтерполі стосується визначеного кола питань, пов'язаних з участю поліцейських органів країн-членів у боротьбі з кримінальною злочинністю. В Інтерполі склався постійно діючий механізм кооперації координації дій поліцій різних країн у боротьбі з кримінально злочинністю. Відповідно до його цілей можна виділити 2 сфери дій даної організації:

зовнішні - забезпечення прямих контактів кримінальної поліції різних країн, які можуть створюватись і діють за межами Інтерполу, а також внутрішні - створюються в рамках організації її Генерального секретаріату різних комітетів технічних служб, що підтримують прямі контакти і в цілому займаються боротьбою зі злочинністю. На практиці ці сфери взаємозалежні й взаємодоповнюють.

Мета теми – вивчення структури і компетенцій Інтерполу.

ТЕМА 6. Міжнародно-правове забезпечення співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю (1 год.)

План

1. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю.
2. Координація національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю.
3. Національне Центральне Бюро Інтерполу в Україні.
4. Європол.

Опис теми

Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю – це співробітництво держав, спрямоване на розробку і координацію заходів щодо попередження, розкриття злочинів і поведіння з правопорушниками, а також вироблення комплексних цілей і завдань з мінімізації транснаціональних і внутрішньодержавних протиправних діянь. Для координації національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю створено спеціальну Міжнародну організацію кримінальної поліції Інтерпол. Україна є членом цієї організації і має структурний підрозділ - Національне Центральне Бюро Інтерполу в Україні. У межах Європейського Союзу ні підставі конвенції, укладеної між його членами, діє відповідна організація регіонального характеру - Європол.

Мета теми – вивчити координацію національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю.

ТЕМА 7. Міжнародне кримінальне право. Міжнародні злочини (1 год.)

План

1. Поняття та предмет регулювання міжнародного кримінального права.
2. Джерела міжнародного кримінального права.

Опис теми

Джерела міжнародного кримінального права (договори, звичаї, загальні принципи права, судові рішення, внутрішнє право міжнародних кримінальних судових установ, рішення міжнародних організацій, доктрина): їх значення та ієрархія. Роль і значення проектів міжнародних кримінально-правових документів: Кодексу злочинів проти миру і безпеки людства, Статей про відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння.

Мета теми – розглянути основні поняття міжнародного кримінального права.

Змістовний модуль II (10 год.) Форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю

ТЕМА 8. Основні форми міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю (2 год.)

План

1. Рівні розвитку міжнародного співробітництва держав у сфері боротьби зі злочинністю.
2. Форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
3. Міжнародний тероризм
4. Правова допомога у кримінальних, цивільних справах.

Опис теми

Форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю надзвичайно різноманітні, однак усі вони зводяться до таких видів: 1. Укладання міжнародних угод (про правову допомогу в кримінальних та інших справах, конвенції щодо боротьби з окремими злочинами міжнародного характеру тощо); 2. Створення відповідних міжнародних організацій (спеціально створені для протидії міжнародній злочинності - Інтерпол або організації загальної компетенції, для яких боротьба зі злочинністю є одним з напрямів роботи - ООН, ОБСЄ, Рада Європи та ін.). 3. У багатосторонніх міжнародно-правових актах дається кваліфікація злочинів міжнародного характеру (наприклад, міжнародного тероризму, розкрадання ядерного матеріалу, незаконного обороту наркотичних засобів і психотропних речовин, «фальшивомонетництва», рабства, работоргівлі, торгівлі жінками і дітьми, піратства й ін.).

Мета теми – розглянути основні форми міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.

ТЕМА 9. Правова допомога у кримінальних, цивільних справах (2 год.)

План

1. Правова допомога як співпраця установ юстиції (судів, нотаріату, прокуратури) різних держав з надання правової допомоги з цивільних, сімейних і кримінальних справ на основі договорів, укладених відповідними державами.

Мета теми – розглянути правову допомогу у кримінальних, цивільних справах.

ТЕМА 10. Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах. Основні види зобов'язань держав (2 год.)

План

1. Акт процесуальної взаємодії держав – видача, її види.
2. Суб'єкти видачі.
3. Підстави й мотиви видачі
4. Основні види зобов'язань держав

Опис теми

Співробітництво держав у кримінальній сфері. Форми співробітництва. Двосторонні міжнародні договори про правову допомогу.

Мета теми – розглянути договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах.

ТЕМА 11. Інститут екстрадиції у міжнародному праві та його застосування в Україні (1 год.)

План

1. Історія розвитку інституту видачі в міжнародному праві.
2. Поняття і сутність міжнародної видачі злочинців.
3. Підстави видачі злочинців.
4. Підстави відмови від видачі злочинців.

Опис теми

Історія розвитку інституту видачі в міжнародному праві. Поняття і сутність міжнародної видачі злочинців. Підстави видачі злочинців. Підстави відмови від видачі злочинців.

Мета теми – розглянути інститут екстрадиції.

ТЕМА 12. Міжнародний кримінальний суд: структура, компетенція (1 год.)

План

1. Історичні передумови створення та функціонування.
2. Постійно діючої інституції у сфері міжнародного кримінального судочинства.
3. Зародження ідеї та перші спроби створення.
4. Створення військових трибуналів як основний етап становлення міжнародної кримінальної юстиції.
5. Структура та компетенція міжнародного кримінального суду, порядок прийняття та виконання його рішень.
6. Структура Міжнародного кримінального суду.
7. Компетенція Міжнародного кримінального суду. Порядок прийняття та виконання рішень Міжнародним кримінальним судом.

Опис теми

Історичні передумови створення та функціонування. Постійно діючої інституції у сфері міжнародного кримінального судочинства. Зародження ідеї та перші спроби створення. Створення військових трибуналів як основний етап становлення міжнародної кримінальної юстиції. Структура та компетенція міжнародного кримінального суду, порядок прийняття та виконання його рішень. Структура Міжнародного кримінального суду. Компетенція Міжнародного кримінального суду. Порядок прийняття та виконання рішень Міжнародним кримінальним судом.

Мета теми – розглянути міжнародний кримінальний суд.

ТЕМА 13. Міжнародне співробітництво в боротьбі з транснаціональними злочинами (1 год.)

План

1. Поняття, правове регулювання та суб'єкти міжнародного співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами.
2. Поняття «транснаціональні злочини», їх відмінність від міжнародних злочинів.
3. Види транснаціональних злочинів.
4. Відповідальність за транснаціональні злочини.

Опис теми

Поняття, правове регулювання та суб'єкти міжнародного співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами. Поняття «транснаціональні злочини», їх відмінність від міжнародних злочинів. Види транснаціональних злочинів. Відповідальність за транснаціональні злочини. Піратство. Контрабанда. Підробка грошей та цінних паперів. Розповсюдження наркоманії та незаконна торгівля наркотиками. Захоплення літаків та інші незаконні дії проти безпеки цивільної авіації.

Мета теми – розглянути міжнародне співробітництво в боротьбі з транснаціональними злочинами.

ТЕМА 14. Нові напрями міжнародно-правового співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами (1 год.)

План

1. Тероризм: поняття, види, правове регулювання боротьби з ним.
2. Торгівля людьми.
3. Розповсюдження порнографії.
4. Організована злочинність: поняття, правове регулювання.
5. Легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом («відмивання грошей»).
6. Корупційна злочинність.
7. Злочини, пов'язані з використанням комп'ютерної мережі.

Опис теми

Тероризм: поняття, види, правове регулювання боротьби з ним.

Торгівля людьми. Розповсюдження порнографії. Організована злочинність: поняття, правове регулювання. Легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом («відмивання грошей»).

Корупційна злочинність. Злочини, пов'язані з використанням комп'ютерної мережі.

Мета теми – розглянути нові напрями міжнародно-правового співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовний модуль I (4 год.)

ТЕМА 1. Міжнародне співробітництво як пріоритетний напрям у сфері правоохоронної діяльності: поняття, принципи і організаційно-правові форми (1 год.)

План

1. Поняття і сутність міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Принципи міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Питання для самоконтроля

1. Роль міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності у справі протидії злочинності.
2. Напрями міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Теми рефератів

1. Становлення і основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Організаційна (інституційна) форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
4. Договірні-правова (конвенційна) форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
5. Двосторонні договори як правова основа міжнародного співробітництва держав у сфері правоохоронної діяльності.

ТЕМА 2. Міжнародні стандарти у сфері прав людини як основа правоохоронної діяльності (1 год.)

План

1. Права людини як загальнолюдська цінність: поняття, генеза. Покоління прав людини.
2. Ознаки прав людини та громадянина, їх класифікація.
3. Універсальні міжнародно-правові документи у сфері прав людини. Міжнародно-правове регулювання прав людини на регіональному рівні.
4. Міжнародні стандарти у сфері прав людини як основа правоохоронної діяльності. Національна система прав людини та громадянина.
5. Національні та міжнародні механізми захисту прав людини.

Питання для самоконтроля

1. Права людини як загальнолюдська цінність.
2. Міжнародна хартія прав людини як основа сучасної системи прав і свобод людини.
3. Рішення Європейського суду з прав людини як оцінка діяльності національних правоохоронних органів.
4. Особисті права і свободи людини і громадянина в Україні і у міжнародних договорах.

Теми рефератів

1. Історичні передумови появи та етапи розвитку прав людини.
2. Характеристика основних прав людини, абсолютні права.
3. Відображення міжнародних стандартів прав людини у законодавстві України.
4. Американська система міжнародного захисту прав людини.
5. Міжнародні механізми захисту прав людини.

ТЕМА 4. Міжнародне співробітництво у боротьбі із транснаціональною злочинністю (1 год.)

План

1. Поняття транснаціональних злочинів, їх види.
2. Основні напрями міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
3. Міжнародно-правовий механізм протидії транснаціональній злочинності.
4. Організовані злочинні групи як основний суб'єкт скоєння транснаціональних злочинів.
5. Національне законодавство та міжнародні договори, які регулюють питання попередження, розкриття та боротьби з транснаціональними злочинами.

Питання для самоконтроля

1. Діяльність ООН у координації міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
2. Інтерпол як центр міжнародного співробітництва держав у боротьбі із транснаціональними злочинами.

Теми рефератів

1. Транснаціональна злочинність як міжнародна загроза.
2. Міжнародно-правовий механізм протидії транснаціональній злочинності.
3. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року як правова основа міжнародного співробітництва у протидії транснаціональній злочинності.

ТЕМА 5. Організаційно-правові основи діяльності НЦБ Інтерполу в Україні (1 год.)

План

1. Поняття та передумови створення Національного центрального бюро Інтерполу.
2. Основні завдання та функції НЦБ Інтерполу в Україні.

3. Структура НЦБ Інтерполу та регіональні підрозділи НЦБ Інтерполу в Україні.
4. Порядок взаємодії правоохоронних органів по лінії Інтерполу.
5. Роль НЦБ в системі Інтерполу.

Питання для самоконтроля

1. Основні напрями діяльності Інтерполу у галузі протидії злочинності.
2. Статут Інтерполу: загальна характеристика.
3. Діяльність Департаменту міжнародного поліцейського співробітництва в Україні.

Теми рефератів

1. Роль і місце України в діяльності Інтерполу у справі протидії злочинності.
2. Організаційно-правові форми діяльності Національного бюро Інтерполу в Україні.
3. Порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів.

Змістовний модуль II (4 год.)

ТЕМА 8. Міжнародна правоохоронна сфера як напрям діяльності ООН (1 год.)

План

1. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності в рамках головних органів ООН.
2. Програма ООН у галузі попередження злочинності і кримінального правосуддя.
3. Спеціалізовані установи ООН у вирішенні питань боротьби зі злочинністю.

Питання для самоконтроля

1. Глобальна інформаційна мережа ООН з питань злочинності і кримінального правосуддя як запорука належного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВОЗ) у сфері правоохоронної діяльності.

Теми рефератів

1. Роль і місце ООН у координації міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Основні напрями діяльності ООН у сфері міжнародної правоохоронної діяльності.
3. Роль Конгресів ООН по попередженню злочинності і поводженню з правопорушниками у розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
4. Діяльність Міжрегіонального науково-дослідного інституту ООН з питань злочинності і правосуддя (ЮНІКРІ).
5. Участь миротворчих сил ООН в операціях по охороні правопорядку.
6. Діяльність Комісії ООН з положення жінок (CSW) у сприянні гендерної рівності та розширення можливостей жінок.

ТЕМА 9. Поліція ООН як організаційна форма міжнародної правоохоронної діяльності (1 год.)

План

1. Поліція ООН як провідний суб'єкт правоохоронної діяльності.
2. Загальні принципи діяльності поліції ООН. Структурні елементи Поліції ООН.
3. Основні форми діяльності по підтриманню міжнародного миру і безпеки.
4. Гендерні питання в організації діяльності Поліції ООН.

Питання для самоконтроля

1. Поняття і класифікація конфліктів, які загрожують міжнародному миру і безпеці.

2. Роль жінок у діяльності Поліції ООН.

Теми рефератів

1. Процедура розгортання операцій ООН з підтримання міжнародного миру і безпеки.
2. Операції з підтримання міжнародного миру і безпеки, принципи їх проведення.
3. Міжнародно-правова основа діяльності Поліції ООН.

ТЕМА 10. Європейський поліцейський офіс (Європол) як форма регіонального співробітництва у боротьбі зі злочинністю (2 год.)

План

1. Передумови створення і етапи розвитку Європолу як регіональної міжнародної правоохоронної організації.
2. Основні завдання і організаційні форми діяльності Європолу.
3. Центральне бюро як регіональний представник Європолу.
4. Взаємодія Європолу з іншими міжнародними організаціями у сфері правоохоронної діяльності.

Питання для самоконтроля

1. Злочини, що підпадають під компетенцію Європолу.
2. Взаємодія Європолу з Інтерполом.

Теми рефератів

1. Європейський поліцейський офіс (Європол) як регіональна міжнародна організація у боротьбі зі злочинністю.
2. Діяльність Європолу у боротьбі з підробкою загальноєвропейської валюти «євро».
3. Діяльність Європолу у протидії нелегальній міграції.
4. Взаємодія Європолу з міжнародними правоохоронними організаціями і державами, що не є членами Інтерполу.
5. Взаємодія Європолу та Європейського інституту гендерної рівності.

ТЕМА 11. Міжнародно-правові й організаційні основи правоохоронної діяльності ОБСЄ (2 год.)

План

1. Організація з безпеки та співробітництва в Європі: передумови створення та правові основи діяльності.
2. Напрями правоохоронної діяльності ОБСЄ.
3. Співробітництво України з ОБСЄ у правоохоронній сфері.

Питання для самоконтроля

1. Діяльність представника ОБСЄ з питань свободи засобів масової інформації.
2. Боротьба з тероризмом як один з основних напрямів діяльності ОБСЄ.

Теми рефератів

1. Бюро демократичних інститутів та прав людини ОБСЄ.
2. Діяльність Координатора проектів ОБСЄ в Україні.
3. Протидія кіберзлочинності як один з напрямів діяльності ОБСЄ.

ТЕМА 12. Рада Європи як суб'єкт регіонального співробітництва у сфері правоохоронної діяльності (2 год.)

План

1. Діяльність Ради Європи у правоохоронній сфері.
2. Нормативно-правове забезпечення правоохоронної діяльності Ради Європи.
3. Діяльність Ради Європи у протидії з окремими видами (категоріями) злочинів.
4. Співробітництво України із Радою Європи у протидії зі злочинністю.

Питання для самоконтроля

1. Діяльність Ради Європи у протидії злочинності.
2. Рада Європи як суб'єкт регіонального співробітництва.

Теми рефератів

1. Діяльність Ради Європи у боротьбі з кіберзлочинністю.
2. Співробітництво України з Комітетами експертів Ради Європи.

3. Діяльність та завдання Групи зі співробітництва в боротьбі проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу (Група Помпідю).

ТЕМА 14. Правова допомога у кримінальних справах як вид міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності (2 год.)

План

1. Сутність правової допомоги у кримінальних справах, принципи її надання.
2. Міжнародно-правова основа надання правової допомоги у кримінальних справах.
3. Україна як суб'єкт взаємної правової допомоги у кримінальних справах.

Питання для самоконтроля

1. Правові основи і процедура надання Україною взаємної правової допомоги у кримінальних справах.
2. Роль Інтерполу у виконанні міжнародних слідчих доручень правоохоронних органів.

Теми рефератів

1. Правова допомога у кримінальних справах як специфічна міжнародна правоохоронна діяльність.
2. Міжнародно-правові основи надання взаємної правової допомоги у кримінальних справах.
3. Україна як суб'єкт надання взаємної правової допомоги у кримінальних справах.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1. Загальна характеристика співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю. Еволюція договірно-правового співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю в ХХ-поч. ХХІ ст. (4 год.)

План

1. Поняття та сутність співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю.
2. Принципи співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю
3. Етап укладення двосторонніх угод (поч. ХХ ст. – 1945 р.).
4. Формування і розвиток договірно-правового механізму співробітництва держав по боротьбі із злочинністю (1945-1991 р.р.)
5. Посилення міжнародного співробітництва держав по боротьбі із злочинністю в рамках системи ООН (1991-2007 р.р.)

ТЕМА 2. Основні етапи розвитку міжнародно-правового співробітництва з боротьби із злочинами міжнародного характеру в межах міжнародних організацій. Міжнародно-правове забезпечення співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю (8 год.)

План

1. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю
2. Організація Об'єднаних Націй
3. Інтерпол

ТЕМА 3. Становлення та розвиток міжнародно-правового співробітництва в боротьбі зі злочинністю (4 год.)

План

1. Історія розвитку міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Зародження і розвиток доктрини міжнародного кримінального права.
2. Сучасне розуміння міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю як правового комплексу.
3. Правове регулювання міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Взаємозв'язок міжнародно-правових норм щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю з нормами національного права. Обов'язок імплементації міжнародно-правових норм щодо співробітництва в боротьбі зі злочинністю національним правом.
4. Взаємодія норм щодо міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю з нормами права міжнародної відповідальності, права прав людини, міжнародного гуманітарного права.

ТЕМА 4. Національна і міжнародна кримінальна юрисдикція (8 год.)

План

1. Поняття «юрисдикція» в доктрині міжнародного права. Вживання терміну «юрисдикція» в міжнародних нормативних актах.
2. Юрисдикція держави: поняття і види. Принципи кримінальної юрисдикції держав: територіальний, персональний (активний, пасивний), захисту, універсальний.
3. Юрисдикція міжнародних судових органів. Визначення міжнародної кримінальної юрисдикції. Обмеження міжнародної кримінальної юрисдикції за предметом, колом осіб, часом, територією. Види міжнародної кримінальної юрисдикції: обов'язкова /факультативна; виключна /паралельна; пріоритетна /комплементарна. Імперативна міжнародна кримінальна юрисдикція.
4. Колізія юрисдикцій держави і міжнародних кримінальних судів.

ТЕМА 5. Універсальні та регіональні організаційно-правові механізми боротьби зі злочинністю. Україна і міжнародно-правове співробітництво в боротьбі зі злочинністю (4 год.)

План

1. Боротьба зі злочинністю в рамках ООН.
2. Співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю в рамках Ради Європи.
3. Співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю в рамках СНД.
4. Інтерпол: історія утворення, структура, функції. Національні центральні бюро Інтерполу: статус, призначення.
5. Україна в міжнародно-правовому співробітництві держав у боротьбі зі злочинністю.

ТЕМА 6. Міжнародно-правове забезпечення співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю (8 год.)

План

1. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю.
2. Координація національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю.
3. Національне Центральні Бюро Інтерполу в Україні.
4. Європол.

ТЕМА 7. Міжнародне кримінальне право. Міжнародні злочини (8 год.)

План

1. Поняття та предмет регулювання міжнародного кримінального права.
2. Джерела міжнародного кримінального права (договори, звичаї, загальні принципи права, судові рішення, внутрішнє право міжнародних кримінальних судових установ, рішення міжнародних організацій, доктрина): їх значення та ієрархія. Роль і значення проектів міжнародних кримінально-правових

- документів: Кодексу злочинів проти миру і безпеки людства, Статей про відповідальність держав за міжнародно-протиправні діяння.
3. Принципи міжнародного кримінального права, їх зв'язок з принципами національного кримінального права.
  4. Суб'єкти міжнародного кримінального права. Міжнародна кримінальна відповідальність індивідів.
  5. Визначення поняття “міжнародні злочини”, їх види. Відмінність міжнародних злочинів від транснаціональних злочинів і національних злочинів.
  6. Геноцид: поняття, правове закріплення. Практика Міжнародного суду ООН з питань геноциду. Практика Трибуналів щодо колишньої Югославії та щодо Руанди.
  7. Злочини проти людяності: термінологічні особливості, основні ознаки, правове регулювання. Види злочинів проти людяності. Проблема відсутності національної імплементації.
  8. Воєнні злочини: основні ознаки, правове регулювання, класифікація.
  9. Злочин агресії, проблеми визначення поняття і правового регулювання боротьби з ним. Особливий суб'єктний склад. Роль Ради Безпеки ООН у вирішенні питання про наявність агресії, проблеми її констатації. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду щодо агресії у контексті внесення змін до Статуту у 2009 р.
  10. Перспективи розширення переліку міжнародних злочинів.

ТЕМА 9. Міжнародне співробітництво з питань правової допомоги у кримінальних справах (8 год.)

План

1. Екстрадиція: поняття, правове регулювання. Відмежування понять «видача обвинувачених», «передача засуджених для відбування покарання» і «передача осіб міжнародним кримінальним судам».
2. Юридичні та фактичні підстави для екстрадиції.

3. Екстрадиційні обмеження: принцип «подвійної кримінальності», принцип спеціалізації, «система мінімального терміну покарання».
4. Підстави для відмови в екстрадиції: традиційні і новітні.
5. Екстрадиція на основі універсального принципу юрисдикції.
6. Визначення, правова регламентація і принципи правової допомоги у кримінальних справах. Органи держави, компетентні здійснювати діяльність з надання правової допомоги.
7. Традиційні форми співробітництва національних органів з питань правової допомоги у кримінальних справах.
8. Підстави для відмови в наданні правової допомоги у кримінальних справах.

ТЕМА 10. Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах. Основні види зобов'язань держав. Інститут екстрадиції у міжнародному праві та його застосування в Україні (4 год.)

План

1. Акт процесуальної взаємодії держав – видача, її види.
2. Суб'єкти видачі.
3. Підстави й мотиви видачі
4. Основні види зобов'язань держав
5. Екстрадиція.

ТЕМА 11. Інститут екстрадиції у міжнародному праві та його застосування в Україні (4 год.)

План

1. Історія розвитку інституту видачі в міжнародному праві.
2. Поняття і сутність міжнародної видачі злочинців.
3. Підстави видачі злочинців.
4. Підстави відмови від видачі злочинців.

ТЕМА 12. Міжнародні кримінальні суди. Міжнародний кримінальний процес (2 год.)

План

1. Генезис міжнародної кримінальної юстиції, його етапи.
2. Нюрнберзький і Токійський військові трибунали: їх юрисдикція, судоустрій, процедура провадження і правова оцінка діяльності. Розробка проектів міжнародних кримінальних судових органів у повоєнний час.
3. Міжнародні кримінальні трибунали щодо колишньої Югославії та щодо Руанди: особливості утворення, юрисдикція, судоустрій, процедура провадження. Найвідоміші справи.
4. Міжнародний кримінальний суд: процедура утворення, статус, джерела, юрисдикція, судоустрій, процедура провадження. Ґрунтовні відмінності від попередніх міжнародних судових органів. Перші справи Міжнародного кримінального суду. Міжнародний кримінальний суд і Україна.
5. Проблема колізії юрисдикцій міжнародних судів, а також міжнародних судів і держав.

ТЕМА 14. Нові напрями міжнародно-правового співробітництва в боротьбі з транснаціональними злочинами (8 год.)

План

1. Тероризм: поняття, види, правове регулювання боротьби з ним.
2. Торгівля людьми.
3. Розповсюдження порнографії.
4. Організована злочинність: поняття, правове регулювання.
5. Легалізація доходів, отриманих злочинним шляхом («відмивання грошей»).
6. Корупційна злочинність.
7. Злочини, пов'язані з використанням комп'ютерної мережі.

ПЛАНУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

Індивідуальна робота проводиться у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань при підготовці до семінарських занять (творчі завдання, задачі, реферати, тези доповідей, тести).

Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача у встановленому порядку (регламентований час, розклад) з урахуванням потреб і можливостей студента. Під час таких занять викладач перевіряє та оцінює вивчене студентом, коригує його дії, допомагає організувати процес самостійного оволодіння знаннями. Індивідуальні заняття здійснюються в процесі консультацій із навчальних питань, надання консультацій щодо застосування норм права, під час ліквідації академічної заборгованості, виконання індивідуальних завдань до семінарських занять тощо.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

1. Основні види міжнародних зобов'язань держав у зв'язку з боротьбою із злочинністю.

2. Багатосторонні міжнародні договори по боротьбі із злочинністю: загальна характеристика.

3. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних судів 1970 р. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 р.

4. Конвенція про запобігання і покарання злочинів проти осіб, що користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів 1973 р.

5. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства 1988 р. Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі 1988 р.

6. Конвенцією відносно рабства 1926 р. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі і інститутів і звичаїв, схожих з рабством 1956 р.

7. Основні напрями і форми міжнародної співпраці у боротьбі із злочинністю.
8. Роль Генеральної Асамблеї ООН, а також допоміжних органів міжнародних організацій у боротьбі із злочинністю.
9. Злочинність як міжнародне явище
10. Історія Інтерполу
11. Структура, функції і організація діяльності Інтерполу
12. Інтерпол і з міжнародним тероризмом
13. Структура та повноваження Національного центрального бюро Інтерполу в Україні.
14. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю.
15. Міжнародна організація кримінальної поліції Інтерпол.
16. Національне Центральні Бюро Інтерполу в Україні. Європол.
17. Історичні передумови створення та функціонування постійно діючої Інституції у сфері міжнародного кримінального Судочинства
18. Структура та компетенція міжнародного кримінального суду, порядок Прийняття та виконання його рішень
19. Співробітництво держав та міжнародного кримінального Суду

Вимоги до написання індивідуально- дослідницького завдання

Виконання передбачає вибір студентом однієї із запропонованих тем дослідження, підбір і опрацювання науково-монографічної літератури, законодавчої бази та практичного матеріалу.

ІНДЗ складається із вступу, в якому вказується: актуальність теми дослідження, мета, предмет, об'єкт, методи дослідження, а також 2-3 структурованих розділів в яких викладений основний матеріал, висновків та списку використаної літератури, інтернет ресурсів. Об'єм ІНДЗ - 20-25 сторінок.

ПИТАННЯ МОДУЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Історія співпраці держав в боротьбі із злочинністю.
2. Основні лінії, по яких ведеться міжнародне співробітництво в боротьбі зі злочинністю.
3. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю по лінії ООН.
4. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю по лінії неурядових міжнародних організацій.
5. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю по лінії Інтерполу.
6. Сучасні напрямки співробітництва у сфері боротьби зі злочинністю.
7. Правові засади співробітництва в сфері боротьби з злочинністю.
8. Історія становлення системи міжнародних зобов'язань у сфері боротьби із злочинністю.
9. Основні види міжнародних зобов'язань держав у зв'язку з боротьбою із злочинністю.
10. Багатосторонні міжнародні договори по боротьбі зі злочинністю: загальна характеристика.
11. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден 1970 р. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації 1971 р.
12. Конвенція про запобігання і покарання злочинів проти осіб, що користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів 1973 р.
13. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства 1988 р. Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, розташованих на континентальному шельфі 1988 р.
14. Конвенція про захист персоналу ООН та зв'язаного з нею персоналу 1994 р.

15. Конвенція про боротьбу з захопленням заручників 1979 р.
16. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом 1977 р.
17. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу 1980 р.
18. Єдина конвенція про наркотичних засобах 1961 р. Конвенція про психотропних речовинах 1971 р.
19. Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обороту наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 р.
20. Міжнародна конвенція про боротьбу з підробкою грошових знаків 1929 р.
21. Конвенції відносно рабства 1926 р. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв, подібних до рабства 1956 р.
22. Основні напрямки і форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
23. Роль Генеральної Асамблеї ООН, а також допоміжних органів міжнародних організацій у боротьбі зі злочинністю.
24. Злочинність як міжнародне явище.
25. Поняття і види злочинів з міжнародного кримінального права.
26. Проблеми співучасті у міжнародному кримінальному праві.
27. Обставини, що виключають відповідальність з міжнародного кримінального права.
28. Проблема відповідальності держав і юридичних осіб у міжнародному кримінальному праві.
29. Індивід як суб'єкт міжнародної кримінальної відповідальності.
30. Інститут покарання в міжнародному кримінальному праві.
31. Злочини проти міжнародного світу. Геноцид і апартеїд. Екоцид і біоцид. Військові злочини.
32. Рабство, работоргівля і незаконна еміграція.
33. Контрабанда та фальшивомонетництво.
34. «Відмивання» злочинних доходів.
35. Тероризм.
36. Піратство. Угон повітряних суден. Захоплення заручників.
37. Злочини проти осіб, що користуються міжнародним захистом.

37. Злочини, що вчиняються на континентальному шельфі. Зіткнення морських суден і ненадання допомоги на морі. Розрив чи пошкодження підводного кабелю.

39. Незаконне радіомовлення.

40. Незаконний обіг наркотичних засобів і психотропних речовин.

41. Посягання на культурні цінності.

42. Розповсюдження порнографії.

43. Злочини проти природного середовища.

44. Комп'ютерна злочинність.

45. Корупційна злочинність.

46. Історія створення Інтерполу (Статут 1923 р.).

47. Статут 1956 р. і нова історія Інтерполу.

48. Основні цілі діяльності Інтерполу.

49. Сучасна структура Інтерполу та функції його основних органів.

50. Міжнародні Трибунали та їх роль у кримінальному переслідуванні міжнародних злочинців.

51. Становлення і основні етапи еволюції інституту видачі.

52. Юридична регламентація і природа екстрадиції.

53. Підстави видачі злочинців. Види екстрадиції.

54. Імперативні підстави відмови у видачі. Факультативні підстави відмови у видачі.

55. Взаємозв'язок інституту видачі та інституту притулку.

56. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими 1955 р.

57. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку 1979 р.

58. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання 1984 р.

59. Європейська конвенція з попередження тортур і нелюдського або принижуючого гідність поводження і покарання 1987 р.

60. Міжнародні стандарти поводження з правопорушниками: загальна характеристика.

ОЦІНЮВАННЯ

Модуль I								Модуль II			Сума балів
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2				1 мод. к/р	2 мод. к/р	Контр. роб.	
T1	T2	T3	T6	T8	T9	T10	T11	20	20	20	100
5	5	5	5	5	5	5	5				

Поточне оцінювання – 40 балів (практичні заняття).

За одне практичне заняття максимальна кількість балів – 5 (п'ять) балів, з них:

- 3 бали – основна відповідь;
- 2 бал – доповнення.

Інші форми оцінювання – 60 балів (дві модульні контрольні, контрольна підсумкова).

Модульна контрольна – 20 балів;

Контрольна робота – 20 балів;

Залік – 60 балів.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

ТЕМА 1. Сучасний стан злочинності та напрями співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю (1 год.)

План

1. Поняття та сутність співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю
2. Принципи співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю

Опис теми

Співробітництво держав у боротьбі зі злочинами, у тому числі тими, які носять міжнародний характер, обумовлено самою суттю цих злочинів, що зазіхають на загальнолюдські цінності, підривають фундаментальні основи державності, перешкоджають соціальним перетворенням у суспільстві. Міжнародне співробітництво держав у сфері боротьби із злочинністю ґрунтується на системі певних критеріїв, стандартів, тобто міжнародних принципах. Це загальні, керівні, загальновизнані положення, що визначають сутність організації та діяльності держав, а також міжнародних організацій у сфері боротьби з міжнародними злочинними діяннями.

Мета теми – дати загальну характеристику співробітництва держав у сфері протидії злочинності.

ТЕМА 2. Історичні етапи розвитку співробітництва держав (1 год.)

План

1. Етап укладення двосторонніх угод (поч. ХХ ст. – 1945 р.).
2. Формування і розвиток договірно-правового механізму співробітництва держав по боротьбі із злочинністю (1945-1991 р.р.)

3. Посилення міжнародного співробітництва держав по боротьбі із злочинністю в рамках системи ООН (1991-2007 р.р.)

Опис теми

Співробітництво держав у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру на першому етапі (початок ХХ століття - 1945 рік) здійснювалося на основі обопільних умов. За період з 1900 по 1917 роки світовому співтовариству вдалося закласти основу співробітництва держав у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру. Згідно з ст. 9 Конституції України міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною її національного законодавства. Отже, правовою основою міжнародного співробітництва у галузі боротьби зі злочинністю на сучасному етапі є відповідні міжнародні угоди України, які були укладені колишнім СРСР і в силу правонаступництва мають юридичну силу для України, та договори, які укладені Україною за роки незалежності.

Мета теми – прослідкувати еволюцію договірно-правового співробітництва держав у сфері боротьби із злочинністю.

ТЕМА 5. Класифікація злочинів (1 год.)

План

1. Поняття класифікації злочинів. Критерії класифікації злочинів.
2. Класифікація злочинів залежно від форми вини та класифікація злочинів залежно від ступеня завершеності злочинної діяльності.
3. Класифікація злочинів залежно від ступеня тяжкості: поняття злочину невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкого злочину та особливо тяжкого злочину.
4. Значення передбаченої у ст. 12 КК України класифікації злочинів.

Опис теми

Злочини в кримінальному праві підлягають класифікації в залежності від ступеня вини, мети, покарання, яке може бути за нього призначено, стадії скоєння злочину тощо. Відповідно до

ч.1 ст. 11 КК України, злочином є суспільно небезпечне винне діяння (дія чи бездіяльність), вчинене суб'єктом злочину. Отже, з об'єктивної сторони злочин може виражатися у формі дії або у формі бездіяльності. Під дією розуміється активна, свідома та суспільно небезпечна поведінка, а під бездіяльністю — невчинення винною особою певних дій, які вона мала вчинити за даних обставин. Як правило, особа, яка вчинила злочин, який потягнув суспільно небезпечні наслідки в результаті бездіяльності карається менше, ніж особа, яка активно діяла. Відповідно до ч.1 ст. 12 КК України, головним критерієм в класифікація злочинів є ступень тяжкості. Залежно від ступеня тяжкості злочини поділяються на злочини невеликої тяжкості, середньої тяжкості, тяжкі та особливо тяжкі. Злочином невеликої тяжкості є злочин, за який можна призначити не більше 2 років позбавлення волі або більш м'яке покарання, крім покарання, за яке передбачається штраф у розмірі понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Злочином середньої тяжкості є злочин, за який максимальний термін покарання — не більше 5 років позбавлення волі або не більше десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян штрафу. Тяжким є злочин, за який передбачене покарання у виді позбавлення волі на строк не більше 10 років, а також у виді штрафу у розмірі не більше двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Особливо тяжким є злочин, за який максимальне покарання — позбавлення волі на строк понад 10 років, або довічне позбавлення волі, або штраф у розмірі понад двадцять п'ять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Мета теми – розглянути види злочинів за категоріями.

ТЕМА 6. Правові основи співробітництва (1 год.)

План

1. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю.
2. Координація національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю.

3. Національне Центральні Бюро Інтерполу в Україні.

4. Європол.

Опис теми

Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю – це співробітництво держав, спрямоване на розробку і координацію заходів щодо попередження, розкриття злочинів і поведження з правопорушниками, а також вироблення комплексних цілей і завдань з мінімізації транснаціональних і внутрішньодержавних протиправних діянь. Для координації національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю створено спеціальну Міжнародну організацію кримінальної поліції Інтерпол. Україна є членом цієї організації і має структурний підрозділ - Національне Центральні Бюро Інтерполу в Україні. У межах Європейського Союзу ні підставі конвенції, укладеної між його членами, діє відповідні організація регіонального характеру - Європол.

Мета теми – вивчити координацію національних поліцейських структур боротьби зі злочинністю.

Тема 8. Видача осіб, які вчинили злочини, і передача засуджених для відбування покарання (1 год.)

План

1. Екстрадиція як один з найдавніших інститутів міжнародного кримінального права.
2. Видача правопорушників як форма співробітництва між державами при реалізації напрямів боротьби зі злочинністю. Типові правила видачі осіб, які вчинили злочини, в резолюціях ООН. Європейські конвенції про видачу правопорушників та передачу засуджених для відбування покарання.
2. Правові підстави для видачі правопорушників.
3. Положення щодо невидачі злочинців. Захист власних громадян, захист осіб від подвійного засудження за один і той самий вчинок. Невидача у разі «смертного коридору».

4. Процедури виконання видачі: запити, виконання затримання, умови перевезення, транзитне транспортування через інші країни, видача третій стороні тощо.
5. Дотримання прав людини при екстрадиційному процесі, передбачених у міжнародних документах (Загальна декларація прав людини, ст. 9 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ст. 5 Європейської конвенції про права людини).
6. Національне законодавство різних країн про підстави та процедури екстрадиції. Національне законодавство України щодо підстав і процедур екстрадиції.

Опис теми

Історія розвитку інституту видачі в міжнародному праві. Поняття і сутність міжнародної видачі злочинців. Підстави видачі злочинців. Підстави відмови від видачі злочинців.

Мета теми – розглянути інститут екстрадиції.

ТЕМА 9. Правова допомога у кримінальних, цивільних справах (1 год.)

План

1. Правова допомога як співпраця установ юстиції (судів, нотаріату, прокуратури) різних держав з надання правової допомоги з цивільних, сімейних і кримінальних справ на основі договорів, укладених відповідними державами.

Мета теми – розглянути правову допомогу у кримінальних, цивільних справах.

ТЕМА 10. Договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах. Основні види зобов'язань держав. Інститут екстрадиції у міжнародному праві та його застосування в Україні (1 год.)

План

1. Акт процесуальної взаємодії держав – видача, її види.
2. Суб'єкти видачі.

3. Підстави й мотиви видачі

4. Основні види зобов'язань держав

Опис теми

Співробітництво держав у кримінальній сфері. Форми співробітництва. Двосторонні міжнародні договори про правову допомогу.

Мета теми – розглянути договори України з іншими країнами щодо правової допомоги в кримінальних справах.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. Міжнародне співробітництво як пріоритетний напрям у сфері правоохоронної діяльності: поняття, принципи і організаційно-правові форми (4 год.)

Питання

1. Поняття і сутність міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Принципи міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Питання для самоконтролю

1. Роль міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності у справі протидії злочинності.
2. Напрями міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.

Теми рефератів

1. Становлення і основні етапи розвитку міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
3. Організаційна (інституційна) форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
4. Договірні-правова (конвенційна) форма міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
5. Двосторонні договори як правова основа міжнародного співробітництва держав у сфері правоохоронної діяльності.

ТЕМА 2. Міжнародні стандарти у сфері прав людини як основа правоохоронної діяльності (4 год.)

Питання

1. Права людини як загальнолюдська цінність: поняття, генеза. Покоління прав людини.
2. Ознаки прав людини та громадянина, їх класифікація.
3. Універсальні міжнародно-правові документи у сфері прав людини. Міжнародно-правове регулювання прав людини на регіональному рівні.
4. Міжнародні стандарти у сфері прав людини як основа правоохоронної діяльності. Національна система прав людини та громадянина.
5. Національні та міжнародні механізми захисту прав людини.

Питання для самоконтролю

1. Права людини як загальнолюдська цінність.
2. Міжнародна хартія прав людини як основа сучасної системи прав і свобод людини.
3. Рішення Європейського суду з прав людини як оцінка діяльності національних правоохоронних органів.
4. Особисті права і свободи людини і громадянина в Україні і у міжнародних договорах.

Теми рефератів

1. Історичні передумови появи та етапи розвитку прав людини.
2. Характеристика основних прав людини, абсолютні права.
3. Відображення міжнародних стандартів прав людини у законодавстві України.
4. Американська система міжнародного захисту прав людини.
5. Міжнародні механізми захисту прав людини.

ТЕМА 3. Міжнародне співробітництво у боротьбі із транснаціональною злочинністю (4 год.)

Питання

1. Поняття транснаціональних злочинів, їх види.
2. Основні напрями міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
3. Міжнародно-правовий механізм протидії транснаціональній злочинності.
4. Організовані злочинні групи як основний суб'єкт скоєння транснаціональних злочинів.
5. Національне законодавство та міжнародні договори, які регулюють питання попередження, розкриття та боротьби з транснаціональними злочинами.

Питання для самоконтролю

1. Діяльність ООН у координації міжнародного співробітництва у боротьбі із транснаціональною злочинністю.
2. Інтерпол як центр міжнародного співробітництва держав у боротьбі із транснаціональними злочинами.

Теми рефератів

1. Транснаціональна злочинність як міжнародна загроза.
2. Міжнародно-правовий механізм протидії транснаціональній злочинності.
3. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності 2000 року як правова основа міжнародного співробітництва у протидії транснаціональній злочинності.

ТЕМА 4. Міжнародна правоохоронна сфера як напрям діяльності ООН. (2 год.)

Питання

1. Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності в рамках головних органів ООН.
2. Програма ООН у галузі попередження злочинності і кримінального правосуддя.

3. Спеціалізовані установи ООН у вирішенні питань боротьби зі злочинністю.

Питання для самоконтролю

1. Глобальна інформаційна мережа ООН з питань злочинності і кримінального правосуддя як запорука належного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВОЗ) у сфері правоохоронної діяльності.

Теми рефератів

1. Роль і місце ООН у координації міжнародного співробітництва у сфері правоохоронної діяльності.
2. Основні напрями діяльності ООН у сфері міжнародної правоохоронної діяльності.

ТЕМА 5. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) як центр міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю (2 год.)

Питання

1. Інтерпол як міжнародна правоохоронна організація у галузі співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю: передумови створення, напрями діяльності.
2. Основні завдання, структура та функції Інтерполу.
3. Взаємодія Інтерполу з міжнародними організаціями та окремими державами у галузі протидії злочинності.

Питання для самоконтролю

1. Діяльність Інтерполу в боротьбі з міжнародним тероризмом.
2. Діяльність Інтерполу у боротьбі з торгівлею людьми.
3. Діяльність Інтерполу у боротьбі з кіберзлочинністю.

Теми рефератів

1. Передумови створення і етапи розвитку Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол).
2. Діяльність Інтерполу у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Поняття міжнародного кримінального права.
2. Міжнародні злочини.
3. Поняття і джерела права міжнародної співпраці у боротьбі із злочинністю.
4. Види і форми міжнародно-правової відповідальності держав.
5. Відповідальність за міжнародні злочини.
6. Міжнародна карна відповідальність фізичних осіб за злочини проти світу і людства.
7. Відповідальність за злочини міжнародного характеру.
8. Завдання міжнародних організацій у боротьбі зі злочинністю
9. Характеристика форм міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
10. Міжнародні договори про співпрацю і правову допомогу у кримінальних справах.
11. Органи, що надають правову допомогу у кримінальних справах.
12. Об'єм правової допомоги у кримінальних справах.
13. Організаційно-правові форми боротьби із злочинністю.
14. Міжнародні органи по боротьбі із злочинністю. Інтерпол.
15. Міжнародне-правове регулювання видачі злочинців.
16. Співпраця і обмін інформацією у боротьбі з окремими видами злочинів.
17. Співпраця органів внутрішніх справ України із зарубіжними правоохоронними органами у боротьбі із загально-кримінальною злочинністю.
18. Цілі, завдання і основні напрями діяльності Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол).
19. Функції Національного Центрального бюро (НЦБ) Інтерполу.
20. Міжнародне кримінальне право. Міжнародні злочини.
21. Міжнародна співпраця у сфері боротьби з організованою злочинністю.
22. Взаємодія країн СНД у боротьбі з міжнародною злочинністю.

23. Форми і механізми міжнародної співпраці у боротьбі з організованою злочинністю.

24. Транснаціональна організована злочинність і її вплив на безпеку суспільства.

25. Міжнародне співробітництво в боротьбі з транснаціональними злочинами.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Правові підстави для співробітництва держав за напрямками боротьби зі злочинністю.
2. Форми співробітництва держав, організацій щодо запобігання та боротьби зі злочинністю.
3. Структури держави, які виконують функцію координації діяльності у боротьбі з міжнародною злочинністю.
4. Дипломатичні та консульські представництва за кордоном, які подають правову допомогу.
5. Принципи співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.
6. Рішення міжнародних судових органів щодо визначення міжнародного злочину.
7. Поділ видів злочинів залежно від поширення наслідків суспільної небезпеки.
8. Договори дипломатів Давньої Русі щодо напрямів боротьби зі злочинністю.
9. Договори Австро-Угорської та Російської імперій щодо напрямів боротьби зі злочинністю.
10. Провідні документи Ліги Націй щодо визначення міжнародного злочину та напрямів боротьби зі злочинністю як явищем.
11. Рішення перших конгресів криміналістів з питань визначення злочинності, транснаціональної злочинності, злочинця-«гастролера» тощо.
12. Умови, що сприяли поширенню транснаціональної злочинності у світі і, зокрема, Європі.
13. Сучасний період в підходах до визначення міжнародного злочину та напрямів боротьби зі злочинністю.
14. Діяльність держав щодо мінімізації явища злочинності на сучасному етапі.
15. Світові конгреси, що розробляють визначення злочинності як явища, заходи щодо запобігання злочинності і стандарти поведження з правопорушниками.

16. Поняття міжнародного злочину, злочину міжнародного характеру.
17. Об'єктивні ознаки злочину міжнародного характеру.
18. Суб'єктивні ознаки злочину міжнародного характеру.
19. Відмінність форм вини в кримінальному праві України і форм відповідальності згідно з міжнародним правом.
20. Суб'єкт відповідальності за вчинення міжнародного злочину.
21. Відмінність визначення суб'єкта за міжнародним кримінальним правом і національним законодавством.
22. Класифікація міжнародних злочинів.
23. Види міжнародних злочинів.
24. Співучасть у вчиненні міжнародного злочину.
25. Військові союзи як співвиконавці злочинів проти людства.
26. Організовані злочинні угруповання для вчинення транснаціональних злочинів.
27. Злочини проти людства.
28. Злочини проти миру та безпеки.
29. Злочини проти прав і свобод людини.
30. Аналіз злочинів міжнародного характеру.
31. Транснаціональні злочини, визначені як кримінальні правопорушення у більшості країн світу.
32. Порівняльний аналіз кримінального законодавства окремих шкіл: англосаксонської, континентальної, країн мусульманського світу.
33. Правове забезпечення реалізації права на співробітництво держав, визначене універсальними нормами.
34. Конституція України та національне законодавство про дію на території України міжнародних норм.
35. Законодавство країн Європейського Союзу про дію міжнародних норм на території країн - членів цієї міжнародної організації.
36. Регіональні правові документи, що регламентують боротьбу зі злочинністю.

37. Специфіка співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю в Європі.
38. Рада Європи - міжнародний орган, що координує і забезпечує правові підстави співробітництва держав.
39. Юрисдикція діяльності країн в Європейському Союзі. Європол.
40. Юрисдикція діяльності країн СНД і робота комісії з питань боротьби зі злочинністю.
41. Правові підстави діяльності країн СНД у боротьбі зі злочинністю.
42. Шляхи вирішення колізій, які виникають між міжнародними та національними нормами щодо боротьби зі злочинністю.
43. Екстрадиція як найдавніший інститут співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю.
44. Підстави, що визначають можливість порушення екстрадиційного процесу.
45. Здійснення процедури виконання запиту про видачу та передачу особи.
46. Підстави відмови у видачі особи, яка вчинила правопорушення.
47. Видача особи третій стороні.
48. Дотримання прав людини під час екстрадиційного процесу.
49. Конвенції Ради Європи щодо передачі провадження у кримінальних справах.
50. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом.
51. Конвенції Ради Європи про передачу засуджених і передачу нагляду за умовно засудженими і звільненими достроково.
52. Двосторонні угоди про співробітництво між Україною та іншими державами.
53. Діяльність Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу).
54. Структура Інтерполу.
55. Положення статуту та регламенту Інтерполу.

56. Розшук Інтерполу, надсилання циркулярів за значущістю стосовно здійснення розшукових заходів.

57. Правовий статус і напрями діяльності НЦБ Інтерполу в Україні.

58. Положення наказу МВС України про обмін інформацією між країнами - членами Інтерполу.

59. Співробітництво НЦБ Інтерполу в Україні з іншими правоохоронними відомствами.

60. Угоди МВС України з аналогічними установами інших держав та їх значення для вирішення питання боротьби зі злочинністю.

ДЖЕРЕЛА, РЕКОМЕНДОВАНІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Абашидзе А.Х. Борьба с терроризмом, Международный уголовный суд и Российская Федерация // РЕМП. Спец. вып. СПб., 2003.
2. Адельханян Р. «Военные преступления» в международном уголовном праве / Р. Адельханян // РОССИЙСКАЯ ЮСТИЦИЯ / Учредители: Российская Федерация. Администрация Президента; Российская Федерация. Министерство юстиции; Российская Федерация. Верховный суд. - 2003. - №3.
3. Адельханян Р. Захват воздушных судов по международному уголовному праву / Р. Адельханян // Законность. - 2002. - №10.
4. Адельханян Р. Категория «военные преступления» в международном уголовном праве // Уголовное право. - 2003. - №1.
5. Адельханян Р. Признаки террористического преступления по международному праву // Российская юстиция. - 2002. - №8
6. Акулов Д.В. Юрисдикция Международного уголовного суда и Трибуналов ad hoc: Римский Статут и Уставы Трибуналов (сравнительный анализ) // РЕМП. Спец. вып. СПб., 2003.
7. Анисимов Л.Н. Международно-правовые средства противодействия легализации (отмыванию) доходов, полученных незаконным путем // Московский журнал международного права. - 2001. - №1.
8. Антипенко В. Ф. Возможности международного уголовного права в сфере регулирования борьбы с терроризмом / В. Ф. Антипенко // Вестник Московского университета. Сер. 18, Социология и политология. - 2004. - № 3.
9. Антипенко В. Ф. Особенности соотношения международного и национального права в сфере борьбы с терроризмом / В. Ф. Антипенко // Государство и право. - 2005. - № 1.
10. Антипенко В.Ф. Квалификация состава субъекта международного преступления «терроризм» // Международное публичное и частное право. - 2004. - №1.
11. Антонович М. Міжнародне право: навч. посіб.: рекомендовано МОН України / М. Антонович. – Київ: Юрінком Інтер, 2011. – 382 с.
12. Асатур А.А. международного уголовного права и деятельность международных уголовных судов // МЖМП, 2/2000/38

13. Ахтирська Н.М. Європейські стандарти щодо видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2014. – № 12.
14. Бабін Б.В. Національна специфіка реалізації міжнародних програм організації безпеки та співробітництва в Європі у сфері правоохоронної діяльності // Наше право. – 2008. – № 2.
15. Балан О.И. Возникновение и развитие международного уголовного правосудия // Московский журнал международного права. - 2003. - №3.
16. Балан, Олег Иванович. История и необходимость создания Международного уголовного суда / О. И. Балан // Московский журнал международного права. - 2004. - № 2.
17. Бандурка О.М. Інтерпол: Міжнародна організація кримінальної поліції: наук.-практ. посібник. – Харків: Основа, 2003. – 324 с.
18. Бандурка О.М. Категоріальний апарат міжнародної правоохоронної діяльності // Антологія української юридичної думки: В 10 т. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – Юридична наука незалежної України. – Т.10.
19. Бараннік Р.В. Співробітництво та допомога у кримінальних справах: співвідношення понять // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2010. – № 1..
20. Басай О.В. Кримінально-процесуальні аспекти міжнародного співробітництва у галузі надання правової допомоги в кримінальних справах // Європейські перспективи. – 2011. – № 2, ч. 1.
21. Батыргареева В. С. Закрепление института рецидива преступлений в уголовном законодательстве различных государств / В. С. Батыргареева // Государство и право. - 2005. - № 4.
22. Бекен Т.В. Европейский взгляд на российский проект Федерального закона «Об основах антикоррупционной политики» / Пер. с англ. // Государство и право. - 2002. - №6.
23. Березняк В.С. Історія становлення та розвитку інституту екстрадиції в Україні // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2011. – № 2.
24. Бирюков П.Н. Российское законодательство о выдаче преступников: проблемы и перспективы // МЖМП, 2000, № 4.
25. Біленчук П. Д. Сучасний тероризм: світові, вітчизняні та регіональні тенденції: навч. посіб. / Біленчук П. Д., Кравчук В. В., Кравчук О. В., Кулик В. М. – Хмельницький: ХмЦНТЕІ, 2008. – 212 с.

26. Білоскурська О. Утвердження та забезпечення прав і свобод людини – головний обов’язок держави // Право України. – 2011. – № 7.
27. Білоцький С.Д. Міжнародно-правове регулювання співробітництва регіональних організацій колективної безпеки з ООН (на прикладі миротворчих операцій НАТО в Південно-Східній Європі): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / С.Д. Білоцький. – К., 2008. – 18 с.
28. Боняк В.О. Міжнародне співробітництво у боротьбі з транснаціональними злочинними групами // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2001. – № 2.
29. Боняк В.О. Правова природа міжнародних стандартів правоохоронної діяльності // Актуальні проблеми протидії незаконному обігу наркотичних засобів і психотропних речовин у сучасних умовах: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпропетровськ, ДДУВС, 12 жовт. 2007 р.) / МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – С. 75-78.
30. Буроменський М.В. Міжнародне право: навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 336 с.
31. Васильев Ю.Г. Институт выдачи преступников (экстрадиции) как отдельный институт права // Государство и право. - 2003. - №3. - С.67-78
32. Величко В.В. Історичні аспекти створення і становлення Інтерполу як міжнародної організації // Форум права: електрон. наук. фахове вид. – 2012. – № 3. – С. 101-106.
33. Величко В.В. Особливості внутрішньої організаційної структури та правового статусу посадових осіб Інтерполу // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2011. – № 4. – С. 91-97.
34. Величко В.В. Психолого-юридичне забезпечення професійної діяльності працівників Національного центрального бюро Інтерполу в Україні: дис. ... канд. психол. наук: 19.00.06. – Київ, 2016. – 345 с.
35. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво в боротьбі з кіберзлочинністю // Право і безпека. – 2011. – № 4. – С. 107-112.
36. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю як пріоритетний напрямок зовнішньої політики України // Право і безпека. Випуск № 3 (35). – 2010. – С. 10-15.
37. Войціховський А.В. Міжнародні неурядові організації у боротьбі зі злочинністю // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право. Випуск 8. – 2010. – № 934. – С. 93-97.

38. Войціховський А.В. Тенденції створення регіональних міжнародних правоохоронних організацій у сучасних умовах // Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». Випуск 28. Том 3. –2014. – С. 166 – 170.

39. Волеводз А.Г. Европейская полицейская организация в свете Лиссабонского договора // Уголовное право. – 2011. – № 2. – С. 114-120.

40. Волеводз А.Г. Международный розыск, арест и конфискация полученных преступным путем денежных средств и имущества (правовые основы и методика) М., 2000.

41. Волеводз А.Г. Правовые основы организации и деятельности Европола после Лиссабонского договора // Право і безпека. – 2011. – № 1. – С.14-19.

42. Волженкина В.М. Выдача в российском уголовном процессе. М., 2002.

43. Волженкина В.М. Нормы международного права в российском уголовном процессе. М., 2001.

44. Гаврилюк В.І. Актуальні аспекти міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України в напрямку протидії торгівлі людьми. – Київ: Цифра, 2007. – 171 с.

45. Гликман О.В. Компетенция Международного уголовного суда // РЕМП. Спец. вып. Спб, 2003.

46. Глотова С.В. Международная борьба с терроризмом. Проблемы эффективности // РЕМП. спец. вып. СПб., 2003.

47. Глотова С.В. Правовые аспекты борьбы с терроризмом и Совет Безопасности ООН // МЖМП, 4/2005/60.

48. Говійко Є.А. Структура та функції міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2011. – № 4. – С. 232-237.

49. Голіна В., Колодяжний М. Світова злочинність: сучасні тенденції та стратегії протидії // Вісник Національної академії правових наук України. – 2015. – № 2. – С. 92-100.

50. Голыбина О.Е. Статут Международного уголовного суда и конституционно-правовые нормы о невыдаче собственных граждан : проблемы имплементации / Голыбина О. Е. // Московский журнал международного права. - 2004. - № 3. - С. 245-258

51. Горькавий С.С. Роль міжнародних європейських організацій у протидії незаконному обігу наркотиків: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / С.С. Горькавий. – К., 2011. – 16 с.

52. Грачова В.В. Роль Ради Безпеки ООН та Генеральної Асамблеї ООН у забезпеченні міжнародно-правового регулювання боротьби з тероризмом // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 4. – С. 359-364.

53. Грицаєнко Л. Органи Європейського Союзу з боротьби зі злочинністю та правові засади їх співробітництва з Україною // Вісник Академії прокуратури України. – 2012. – № 1. – С. 91-95.

54. Грицяк І. А. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: підручник / І. А. Грицяк, В. В. Говоруха, В. Ю. Стрельцов ; [за заг. ред. М. Бойцуна, І. Грицяка, Я. Мудрого та ін.]. – Х.: Вид-во ХарІ НАДУ «Магістр», 2009. – 620 с.

55. Давид Р. Будущее международного уголовного суда // РЕМП. Спец. вып., СПб., 2003.

56. Декларація про захист усіх осіб від насильницьких зникнень 1992 р. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_225.

57. Департамент міжнародного поліцейського співробітництва (Інтерполу) – <http://interpol.np.gov.ua/>

58. Долгова А.Ш. Организованная преступность-2. М., 1993.

59. Дрьомін В.М., Зелінська Н.А. Механізми інтернаціоналізації злочинності та сучасні проблеми протидії // Актуальні проблеми держави і права. – Вип. 57. – 2011. – С. 23-33.

60. Європейська Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. (із змінами, внес. Протоколом № 11) // <http://zakon1.rada.gov.ua>.

61. Ємець О.М. Правові аспекти міжнародного співробітництва правоохоронних органів // Правничий часопис Донецького університету. – 2013. – № 2. – С. 142-148.

62. Заворотний Я. Координація діяльності правоохоронних органів держав – членів Європейського Союзу // Вісник прокуратури. – 2006. – № 11. – С.125-128.

63. Заворотченко, Т. М. Поняття, сутність і природа політичних прав і свобод людини й громадянина в Україні / Т. М. Заворотченко // Часопис Київського університету права. – 2012. – № 4. – С. 355-359.

64. Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 217 А (III) від 10 грудня 1948 р. // <http://zakon1.rada.gov.ua>.

65. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 р. № 3477-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 30. – Ст. 260.

66. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N 35, ст.358.

67. Заросило В.О. Підготовка кандидатів для цивільної поліції ООН: Посібник / За заг. Ред. Я.Ю. Кондратьєва. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 2002.

68. Зимин В.П. Международное сотрудничество правоохранительных органов: Лекция. Акад.МВД РФ, М., 1990.

69. Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво органів внутрішніх справ України в умовах розбудови незалежної держави: історико-правове дослідження: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. – Х., 2014. – 499 с.

70. Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України в боротьбі зі злочинністю // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2008 – № 3 – 4. – С.173-179.

71. Зозуля Є.В. Поняття, зміст та напрямки розвитку міжнародного співробітництва правоохоронних органів України // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2010. – № 1. – С.173-179.

72. Золотов Ю.М. Наркомания в России: вызов национальной безопасности // Преступность как угроза национальной безопасности: материалы международной открытой конференции. Ульяновск, 1998.

73. Иваненко В.С. Антитеррористические конвенции ООН и уголовное законодательство России // РЕМП. 2004., СПб., 2005.

74. Иванов Э. А. Система международно-правовых норм в сфере борьбы с легализацией (отмыванием) доходов, полученных преступным путем / Э. А. Иванов // Государство и право. - 2005. - № 2. - С. 44-49

75. Иманов М. Н. Международный терроризм и Международный уголовный суд / М. Н. Иманов, А. А. Рабаданова // История государства и права. - 2005. - № 1. - С. 7-9

76. Іваньков О.І. Міжнародні стандарти Організації Об'єднаних Націй щодо поводження із засудженими та ув'язненими // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2012. – № 1. – С. 100-105.

77. Інструкція про порядок використання правоохоронними органами можливостей Національного центрального бюро Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті і розслідуванні злочинів», затверджена наказом МВС України, Генеральної прокуратури України, Служби

безпеки України, Держкомкордону України, Державної митної служби України, Державної податкової адміністрації України від 9 січня 1997 року. № 3/1/2/5/2/2/ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0054-97>.

78. Калиновський О.В. Особливості взаємодії органів внутрішніх справ України та іноземних держав щодо розшуку підозрюваних (обвинувачених) // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2013. – № 2. – С. 18-26.

79. Капустин А.Я. Правовой статус Международного уголовного суда // РЕМП. Спец. вып. СПб., 2003.

80. Карпачова Н.І. Стан дотримання Україною європейських стандартів з прав і свобод людини: Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з нагоди 60-річчя Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. – К., 2010. – 194 с.

81. Карпенко Є.М. Запобігання незаконному обігу наркотичних засобів міжнародними правоохоронними організаціями (на матеріалах Інтерполу та Європолу): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Є.М. Карпенко. – К., 2011. – 20 с.

82. Карпов О.Н. Використання можливостей міжнародних поліцейських організацій у розшуку злочинців: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / О.Н. Карпов. – К., 2011. – 20 с.

83. Касараб Ю.Я. Адміністративно-правове забезпечення впровадження міжнародно-правових стандартів у діяльність органів міліції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Ю.Я. Касараб. – К., 2009. – 18 с.

84. Каюмова А.Р. Принцип комплементарности в системе принципов уголовной юрисдикции // РЕМП. 2004., СПб., 2005.

85. Каюмова, А.Р. Проблемы становления международного уголовного права / А.Р.Каюмова; Отв.ред.и сост.Ф.Р.Сундуrow // Ученые записки Казанского государственного университета. Юридические науки. - Казань - 1996.. - Т.132. - С.106-112.

86. Каюмова, А.Р. Юрисдикция международного уголовного суда / А.Р.Каюмова // Российский юридический журнал. - 2000.. - №3. - С.51-56.

87. Кибальник А. Военные преступления в решениях международных трибуналов по Руанде и бывшей Югославии / Алексей Кибальник // Уголовное право. - 2005. - № 1. - С. 31-34

88. Кибальник А. Г. Источники и система международного уголовного права // Государство и право. - 2004. - № 1. - С. 62-67

89. Кибальник А. Порядок применения международного уголовного права в национальной юрисдикции // Российская юстиция. - 2002. - №10. - С.61-62.

90. Кибальник А. Принципы международного уголовного права / А.Кибальник // Уголовное право. - 2002. - №3. - С.22-25

91. Кибальник А.Г. Источники и система международного уголовного права / А.Г. Кибальник, И.Г. Соломоненко // ГОСУДАРСТВО И ПРАВО / Российская Академия наук; РАН. Институт государства и права. - 2004. - №1. - С.62-67

92. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку 1979 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282.

93. Колибаб К.Е. Институт передачи осужденных для отбывания наказания в другие государства.// Журнал российского права, 1999, №5/6.

94. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання 1984 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_085.

95. Конвенція проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. 2000 г. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789.

96. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми: прийн. Кабінетом міністрів Ради Європи 16.05.2005 року // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_858.

97. Конституція України // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

98. Кормушкина И.М. О соотношении понятий международного и государственного терроризма.// МЖМП, 1993, №4.

99. Корчагин А.Г., Кушниренко А.В. Правовые основы борьбы с «отмыванием» преступных доходов.// Журнал российского права, 1999, №5/6.

100. Коршенко А.В. Міжнародно-правові стандарти права особи на правову допомогу та їх співвідношення з національними стандартами // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 3. – С. 375-379.

101. Костенко Н. И. Правовые основы международного сотрудничества в сфере Статута Международного уголовного суда // Государство и право. - 2004. - № 1. - С. 77-86
102. Костенко Н.И. Международный уголовный суд (юрисдикционные аспекты) / Костенко Н.И. // Государство и право. - 2000. - №3. - С.92-103.
103. Костенко Н.И. Международный уголовный суд. М., 2001.
104. Костенко Н.И. Проблемы международно-правового регулирования института выдачи (экстрадиции) // Государство и право. - 2002. - №8. - С.68-76
105. Костенко Н.И. Развитие концепции международного уголовного права в отечественной литературе / Костенко Н.И. // Государство и право. - 2001. - №12. - С.81-88.
106. Культенко О. Вплив глобалізації на формування інституційної систему Інтерполу // Вісник академії управління МВС. – 2010. – № 1. – С.61-63.
107. Культенко О. Статус та структура Інтерполу. Система органів Міжнародної організації кримінальної поліції, їх функції та специфіка професійної діяльності // Право України. – 2010. – № 1. – С. 236-240.
108. Культенко О.В. Історичні та соціально-правові витоки заснування Інтерполу // Держава і право. – 2010. – № 47. – С. 521-527.
109. Культенко О.В. Обґрунтування джерела права Європолу / О.В. Культенко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2012. – Вип. 105 (1). – С. 130-132.
110. Левченко К. Б., Санченко А. Є. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми та проблемні питання вдосконалення українського законодавства // Форум права. 2011. № 4. С. 451-456. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.
111. Леженіна О.І. Міжнародна правоохоронна діяльність: поняття, цілі, завдання, принципи, функції // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 21. Ч. 1. – С.164-170.
112. Лешукова І.В. Процесуальні особливості міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України при розслідуванні злочинів: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. – Х., 2004. – 217 с.
113. Лобанов С.А. Международно-правовые аспекты уголовного судопроизводства по делам о военных преступлениях / Лобанов С.А. // Государство и право. - 1998. - №5. - С.76-84.

114. Ложников И. С. О проекте Соглашения между ООН и Правительством Камбоджи о преследовании за преступления, совершенные в период демократической Кампучии / И. С. Ложников; Военный университет МО РФ // Международное публичное и частное право. - 2004. - № 5. - С. 38-42
115. Лукашук И.И. Выдача обвиняемых и осужденных.// Журнал российского права, 1999, №2.
116. Лукашук И.И. Международный уголовный суд.// РЮЖ, 1999, №2.
117. Лукашук И.И. Уголовная юрисдикция// Государство и право, 1998, №2.
118. Ляхов Е.Г. Терроризм и межгосударственные отношения. М., 1991.
119. Мавлонов А. Проблемы имплементации норм международного уголовного права в российском уголовном законодательстве / Мавлонов А., Мезяев, А. // Государство и право. - 1998. - №4. - С.104-106.
120. Макаров М. Нормативне регулювання екстрадиції в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 8. – С. 121-124.
121. Макаров М.А. Правові підстави екстрадиції осіб // Актуальні проблеми правоохоронної діяльності: матеріали наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 грудня 2010 р.). – С. 16-17.
122. Максимів Л.В. Деякі особливості визначення поняття видачі особи (екстрадиції) // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2012. – № 2 (2). – С. 333-341.
123. Малиновский, А.А. Система международного уголовного права / Малиновский А. А. // Московский журнал международного права. - 2004. - № 4. - С. 246-255
124. Мальцев В.В. Терроризм: проблема международно-правового регулирования.// Государство и право, 1998, №8.
125. Мармазов В.Є. Принципи правоохоронної діяльності відповідно до Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини // Часопис Київського університету права. – 2009. – № 2. – С.262-271.
126. Марусин И.С. Специальный Суд по Сьерра-Леоне – новый орган международной уголовной юстиции // Правоведение.- СПб, 2003, №2.

127. Марышева Н.И. Правовая помощь в отношениях между странами СНГ // МЖМП, 1992, №4.
128. Матвієнко В.М. Україна в міжнародних організаціях. Історія та сучасність: навч. посіб. / В.М. Матвієнко, А.П. Сапсай. – Київ: ВПЦ «Київ. ун-т», 2014. – 287 с.
129. Мацко А. Правові та організаційні аспекти діяльності Інтерполу в Україні // Право України. – 2001. – № 9. – С. 96-99.
130. Мезяев А.Б. Международные договоры об экстрадиции и проблема смертной казни // Государство и право. - 2003. - №3. - С.79-87
131. Мезяев А.Б. Смертная казнь и прогрессивное развитие современного международного права // Юрист-международник., М., 2003, №4.
132. Меньших А.А. Защита прав незаконно заключенных или осужденных в уголовном процессе Франции // Журнал российского права. - 2003. - №5. - С.124-129
133. Милинчук В. В. Проблемы и перспективы совершенствования механизмов имплементации международных инструментов в области предупреждения преступности и борьбы с ней / В. В. Милинчук // Государство и право. - 2005. - № 1. - С. 40-52
134. Милинчук В.В. Новые тенденции международного сотрудничества в сфере уголовного процесса: концепция транснационального правосудия // ГиП. 2004., №1.
135. Миньковский Г.М., Ревин В.П. Характеристика терроризма и некоторые направления повышения эффективности борьбы с ним. // Государство и право, 1997, №8.
136. Міжнародне право: словник-довідник / [С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філянїна]; за заг. ред. Т.Л.Сироїд. – Х.: Юрайт. 2014. – 404 с.
137. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю з використанням можливостей Інтерполу та Європолу: наук.-метод. рек. / уклад.: Д.В. Галкін, Т.М. Малиновська, І.О. Святокум. – Харків: ХНУВС, 2016. – 38 с.
138. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США: Навч. посібник / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук, В.М. Співак. – К.: КНТ, 2005. – 88 с.
139. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16 грудня 1966 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

140. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042.

141. Міжнародний розшук: теорія та практика: [моногр.] / Г.О. Душейко, В. А. Некрасов, В. Я. Мацюк, Д. О. Компанієць. – К.: КНТ, 2006. – 168 с.

142. Міжнародні організації: навч. посіб.: Рекомендовано МОН України / О.С. Кучик, І.Р. Суховолець, А.Б. Стельмах та ін.. – К.: Знання, 2007. – 749 с.

143. Міжнародні організації: Навч. посібник: Рекомендовано МОН України / В.В. Ковалевський, Ю.Г. Козак, С.Г. Грищенко та ін.. – К.: ЦУЛ, 2003. – 288 с.

144. Міжнародні організації: Навч. посібник: Рекомендовано МОН України / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, З. Кутайні. – К.: Центр учб. літ., 2007. – 440 с.

145. Міжнародно-правові стандарти поведінки працівників правоохоронних органів при підтриманні правопорядку: документально-джерелознавчий довідник для співробітників правоохорон. органів (міліції) / упоряд.: Ю.І. Римаренко, Я.Ю. Кондратьєв, І.Г. Кириченко. – К.: Ін Юре, 2002. – 128 с.

146. Мінімальні стандартні правила поводження із ув'язненими 1955 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_212.

147. Моджорян Л.А. Терроризм и национально-освободительное движение / Моджорян Л.А. // Государство и право. - 1998. - №3. - С.82-87.

148. Моджорян Л.А. Терроризм на море: борьба государств за безопасность морского судоходства. М., 1991.

149. Момотенко Т.Д. Організована злочинність у сучасному світі: характеристика та тенденції розвитку // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Вип. 1 (т. 3). – 2014. – С. 57-61.

150. Моцик О. Новые усилия международного сообщества в борьбе с незаконным распространением наркотических и психотропных веществ. // Сов.право. Киев, 1990, №3.

151. Мушак Н.Б. Міжнародно-правові засади захисту та забезпечення прав людини в європейських міжнародних організаціях: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / Н.Б. Мушак. – К., 2012. – 20 с.

152. Начальный этап функционирования Європола // Борьба с преступностью за рубежом. (По материалам зарубежной печати). Ежемесячный информационный бюллетень. – 2000. – № 3. – С. 23-25.

153. Неапольська політична декларація і Глобальний план дій проти організованої транснаціональної злочинності // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_787.

154. Неволя В.В. Інтерпол та Європол: співвідношення діяльності міжнародних організацій в боротьбі з організованою злочинністю // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 24. – С. 15-20.

155. Некрасов В.А. Використання можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у боротьбі зі злочинами: навч. посіб.: рекомендовано МОН України / В.А. Некрасов, В.Б. Смелік, С.Є. Житняк. – К.: КНТ: Скіф, 2008. – 164 с.

156. Нестеренко С.С. До визначення поняття екстрадиції у міжнародному праві // Актуальні проблеми держави і права. – 2009. – № 2. – С. 311-315.

157. Нікітенко О. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів України по забезпеченню внутрішньої безпеки держави // Право України. – 2011. – № 9. – С.286-293.

158. Нюрнбергский процесс и современность. М., 1986.

159. Обушенко О.М. Правові засади міжнародного співробітництва у кримінальній процесуальній та оперативно-розшуковій діяльності в сучасних умовах // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2014. – № 11. – С. 128-136.

160. Оганян Р. Ответственность за захват заложников по международному уголовному праву / Р. Оганян // Российская Юстиция. - 2002. - №5. - С.45-46.

161. Оржель О. Ю. Європейське врядування як чинник згуртування Європейського Союзу: теоретико-методологічні засади: монографія. – К.: НАДУ, 2012. – 236 с.

162. Орлова О.О. Катування, нелюдське та таке поведження, що принижує людську гідність: розмежування понять [Електронний ресурс / О.О. Орлова // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2017. № 3. – С. 62-68.

163. Осипенко О.В. Специфіка правового регулювання участі ОВС України в міжнародній правоохоронній діяльності // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – № 1. – С. 186-188.

164. Основні принципи поводження із ув'язненими 1990 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_230.

165. Офіційний сайт Європейського поліцейського офісу (Європолу) – <https://www.europol.europa.eu>.

166. Офіційний сайт Європейського Союзу (ЄС) – <http://www.europa.eu>.

167. Офіційний сайт Європейської організації з питань юстиції (Євроюсту) –

168. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол) – <http://www.interpol.int>.

169. Офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва у Європі (ОБСЄ) – <http://www.osce.org>.

170. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй (ООН) – <http://www.un.org>.

171. Офіційний сайт Організації Північноатлантичного Договору (НАТО) – <http://www.nato.int>.

172. Павлова Л.В. Протиправність наемництва в світлі Нюрнберзьких принципів // Уроки Нюрнберга: матеріали к міжнародній конференції. М., 1988, Вып.3.

173. Паніотов Є. Правові й організаційно-тактичні основи взаємодії правоохоронних органів каналами Інтерпол // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 9. – С.167-170.

174. Передерій О.С. Європейське поліцейське відомство в інституціональному механізмі Європейського Союзу: історичні передумови створення, порядок формування, компетенція // Право і безпека. – 2010. – № 2. – С. 34-38.

175. Петрищев В.Е. Правовые и социально-политические проблемы борьбы с терроризмом. // Государство и право, 1998, №3.

176. Писаренко К.Ю. Міжнародно-правові аспекти участі України у боротьбі із незаконним обігом наркотичних засобів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Львів, 2007. 201 с.

177. Підручники та навчальні посібники:

178. Положення про Національне центральне бюро Інтерполу» затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993

року № 220 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-93-п>.

179. Права людини і професійні стандарти для військовослужбовців в документах міжнародних організацій. – К.: Сфера, 2002. – 364 с.

180. Права людини і професійні стандарти для працівників пенітенціарної системи в документах міжнародних організацій. – К.: Сфера, 2002. – 293 с.

181. Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. – К.: Сфера, 1999. – 342 с.

182. Проневич О. Європол: правові та організаційні засади участі у боротьбі із транснаціональною злочинністю // Преступление и наказание. – 2001. – № 33 (343) 17 августа. – С. 5.

183. Проневич О. Інтерпол у боротьбі з окремими видами кримінальних злочинів міжнародного характеру // Преступление и наказание. – 2000. – № 38 (28 сентября). – С. 4-5.

184. Проневич О. Інтерпол: основні віхи історичного розвитку // Преступление и наказание. – 2000. – № 30 (28 червня). – С. 4-5.

185. Рада Європи. План дій для України 2015-2017: презентована 18.03.2015 // Концептуальні та стратегічні документи Ради Європи / Рада Європи: URL: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/Action_Plan_2015_2017_uk.pdf.

186. Радецький В. Інтерпол не знає кордонів // Закон і бізнес. – 1997. – № 17 (283) 23 квітня. – С. 3.

187. Решетов Ю.А. Ликвидация расовой дискриминации - правовой императив человечества. // МЖМП, спец.выпуск декабрь 1998.

188. Решетов Ю.А. Сотрудничество государств в борьбе с международными преступлениями // Международно-правовые основы межгосударственного сотрудничества. М., 1983.

189. Ровнейко В.В. Пиратство: его правовые проблемы. // МЖМП, 1999, №2.

190. Ровнейко В.В. Проблемы непосредственного применения норм международного права при осуществлении правосудия по уголовным делам в РФ (материально-правовой аспект) // РЕМП. 2004., СПб., 2005.

191. Родионов К.С. Загадка экстрадиции // РЕМП. 2004., СПб., 2005.

192. Родионов К.С. ИНТЕРПОЛ: вчера, сегодня, завтра. М., 1990.

193. Родионов К.С. ИНТЕРПОЛ: миф и действительность. М., 1986. 2-е изд.

194. Романова Л.И. Наркомания и преступность // Правоведение. 1998, №2.
195. Рудой К.М. Форми взаємодії та координації правоохоронних органів України з міжнародними правоохоронними організаціями із забезпечення міжнародної безпеки // Південноукраїнський правничий часопис. – 2013. – № 1. – С. 19-22.
196. Савченко А.В. Міжнародний досвід використання агентури правоохоронними органами держав Європи та США: посіб. / А.В. Савченко, В.В. Матвійчук, Д.Й. Никифорчук. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2004. – 60 с.
197. Сафаров Н. А. Преступления, подпадающие под юрисдикцию Международного уголовного суда и уголовное законодательство стран Содружества Независимых Государств: сравнительный анализ / Н. А. Сафаров // Государство и право. - 2004. - № 7. - С. 48-59
198. Сафаров Н.А. Европейская система экстрадиции: некоторые проблемы реформы // МЖМП, 1/2006/61.
199. Сафаров Н.А. Передача лиц Международному уголовному суду и институт экстрадиции: трудный компромисс // Московский журнал международного права. - 2003. - №2. - С.150-167
200. Сафаров Н.А. Универсальная юрисдикция в механизме преследования международных преступлений // МЖМП., 4/2005/60.
201. Серьогін В. О. Право на недоторканість приватного життя у конституційно-правовій теорії та практиці: монографія / В. О. Серьогін. – Харків: Видавництво “ФІНН”, 2010. – 608 с.
202. Сироїд Т.Л. Система правової допомоги у міжнародному кримінальному суді // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ. – 2010. – № 4. – С. 42-48.
203. Соколова Я. Правовий механізм екстрадиції в Україну // Юридичний вісник України. – 2015. – 28 лютого – 6 березня (№ 8). – С.13.
204. Сотрудничество в сфере уголовной юстиции государств-членов СНГ // Зак-во и практика., Омск, 2000, №1.
205. Старжинський В.С. Інтерпол. Міжнародна організація кримінальної поліції: Навч. посібник / В.С. Старжинський, С.В. Старжинський, П.В. Хотенець. – Х.: Бурун Книга, 2006. – 112 с.
206. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу року № 220 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_142.

207. Статут Організації Об'єднаних націй року № 220 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

208. Столяренко В. Международные организации в сфере борьбы с «отмыванием денег // Право и жизнь., М., 2000, №28.

209. Сторожик Я.Б. Поняття та загальні умови екстрадиції осіб, які вчинили кримінальне правопорушення // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2012. – № 4. – С. 438-445.

210. Сунцов А.Е., Трунцевский Ю.В., Теоретические проблемы имплементации норм международного уголовного права в России. // МЖМП, 1997, №2.

211. Теличкин А.А. Управление Гражданской полицией ООН: Монография / Под общ. ред. А.М. Бандурки. – Харьков: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2003. – 425 с.

212. Теличкін О.О. Правоохоронна діяльність у сфері забезпечення міжнародного миру і безпеки: організаційно-правові засади: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / О.О. Теличкін. – Х., 2004. – 428 с

213. Теліпко В.Е. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / В.Е. Теліпко, А.С. Овчаренко; за заг. ред. В.Е. Теліпко. – К.: Центр учб. літ., 2010. – 608 с.

214. Тимченко Л.Д. Международное право: Учебник. – Харьков: Консум. Университет внутренних дел, 1999. – 528 с.

215. Ткачевский Ю. М. Некоторые проблемы применения универсальной юрисдикции в международном уголовном праве и национальном законодательстве / Ю. М. Ткачевский, Н. А. Сафаров; // Вестник Московского университета. Сер. 11, Право. - 2005. - № 1. - С. 27-47

216. Тодыка Ю.Н., Тодыка О.Ю. Конституционно-правовой статус человека и гражданина в Украине: Монография. – К.: Ін Юре, 2004.

217. Трикоз Е.Н. Формирование системы источников уголовного права Австралии в XIX - начале XX вв. // Журнал российского права. - 2003. - №7. - С.159-170

218. Управління миротворчою правоохоронною діяльністю: глосарій / Уклад. О.О. Теличкін; за заг. ред. О.М. Бандурки. – Харків: «Основа», 2002. – 120 с.

219. Федянин В. Ю. Актуальные вопросы правового обеспечения ответственности за терроризм в международном уголовном праве / В. Ю.

Федянин // Московский журнал международного права. - 2001. - № 3. - С. 159-169

220. Фифе Р.Э. Международный уголовный суд: Откуда он пришел и куда идет // Московский журнал международного права. - 2001. - №1. - С.60-87

221. Філашкін В. С. Протидія торгівлі людьми на міжнародному рівні / В. С. Філашкін // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 24. – С. 237-242.

222. Філяніна Л.А. Взаємодія правоохоронних органів України та іноземних держав при здійсненні видачі осіб, які вчинили злочин // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2010. – № 3. – С.317-322.

223. Француз-Яковець Т.А. Принципи конституційно-правового статусу особи та специфіка їх системної взаємодії // Бюлетень міністерства юстиції України. – 2004. – № 7. – С. 118-129.

224. Холмс П. Найкращі зразки міжнародної практики боротьби з торгівлею людьми: Метод. рекомендації для співробітників правоохорон. органів України з питань виявлення, розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми. – К.: Міжнар. орг. з міграції, 2003. – 210 с.

225. Цюприк І.В. Використання міжнародної правової допомоги у доказуванні злочинів, що вчиняються організованими злочинними групами // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2012. – № 3. – С. 564-570.

226. Черниченко О.С. Устранение конкуренции юрисдикции государств: внутригосударственные и международно-правовые подходы // МЖМП. 2002. №4.

227. Черноудова М.С. Состав преступления геноцида в международном и внутригосударственном праве (на примере законодательства и практики России и Германии // Московский журнал международного права. - 2003. - №3. - С.147-161

228. Черноус Ю. М. Міжнародна організована злочинність: криміналістично значущі ознаки // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2011. – № 24. – С. 77-83.

229. Черноус Ю.М. Актуальні питання міжнародної правової допомоги // Актуальні проблеми реформування кримінально-процесуального законодавства й удосконалення діяльності судових і правоохоронних органів України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Луганськ, 20 квітня 2012 р.). – С. 231-235.

230. Черноус Ю.М. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у боротьбі зі злочинами міжнародного характеру // Південноукраїнський правничий часопис. – 2011. – № 4. – С.49-52.

231. Швець Е.В. Некоторые аспекты международно-правового сотрудничества государств-членов Совета Европы в области борьбы с коррупцией // Журн. рос. права., М., 2000, №7.

232. Шебунов А.А. Борьба с легализацией незаконно полученных доходов по уголовному праву ФРГ. // Государство и право, 1998, №6.

233. Шостко О.Ю. Аналіз ефективності діяльності системи кримінальної юстиції у сфері протидії організованим злочинності в окремих європейських країнах // Проблеми законності. – 2009. – Вип. 101. – С. 176-186.

234. Шостко О.Ю. Протидія організованим злочинності в європейських країнах: Монографія /О.Ю. Шостко. – Харків: Право, 2009.

235. Шостко О.Ю. Стан сучасної організованої злочинності // Проблеми законності. – 2016. – Вип. 135. – С. 136-146.

236. Энтин М.Л. Сотрудничество государств в борьбе с международным терроризмом: некоторые новые тенденции. // Новое политическое мышление и процесс демократизации. Ежегодник Советской Ассоциации политических наук. М., 1990.

237. Юхно О.О. Окремі аспекти співпраці органів внутрішніх справ України з правоохоронними органами зарубіжних країн щодо запобігання, припинення й розкриття злочинів // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 3 (54). – С.132-140.

238. Ястребов Д. А. Институт уголовной ответственности в сфере компьютерной информации: опыт международно-правового сравнительного анализа / Д. А. Ястребов // Государство и право. - 2005. - № 1. - С. 53-63

Для нотаток

Навчально-методичне видання

Гусак Андрій Петрович

**Правове регулювання міжнародного співробітництва у
боротьбі зі злочинністю**

Методичні рекомендації до спецкурсу

Друкується в авторській редакції

Підпис до друку _____ 2019 р. Формат 60×84¹/₁₆. Папір офсетний. Гарн.
Таймс. Друк цифровий. 3,01 ум. друк.арк. 2,95 обл.-вид.арк. Наклад 100 пр.
Зам 124. Видавець та виготовлювач – Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки (43025, м.Луцьк, просп. Волі, 13). Свідоцтво
Держ. комітету телебачення та радіомовлення України ДК № 3156 від
04.04.2008 р.

